

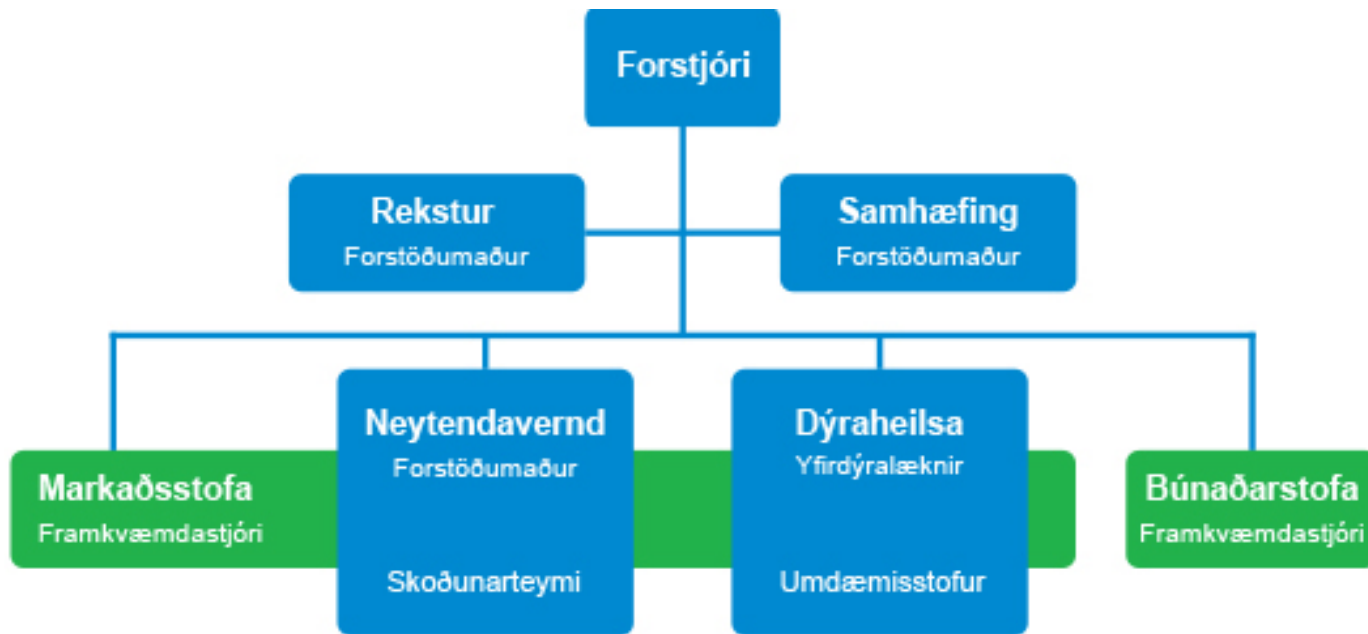
Eftirlitskerfi Matvælastofnunar

Jón Ágúst Gunnlaugsson

14 og 17.mars.2017

Opin fundur

Skipulag Matvælastofnunar

SVIÐ: Dýraheilsa, Neytendavernd, Rekstur og Samhæfing

STOFUR: Sex Umdæmisstofur, auk Búnaðar- og Markaðsstofu

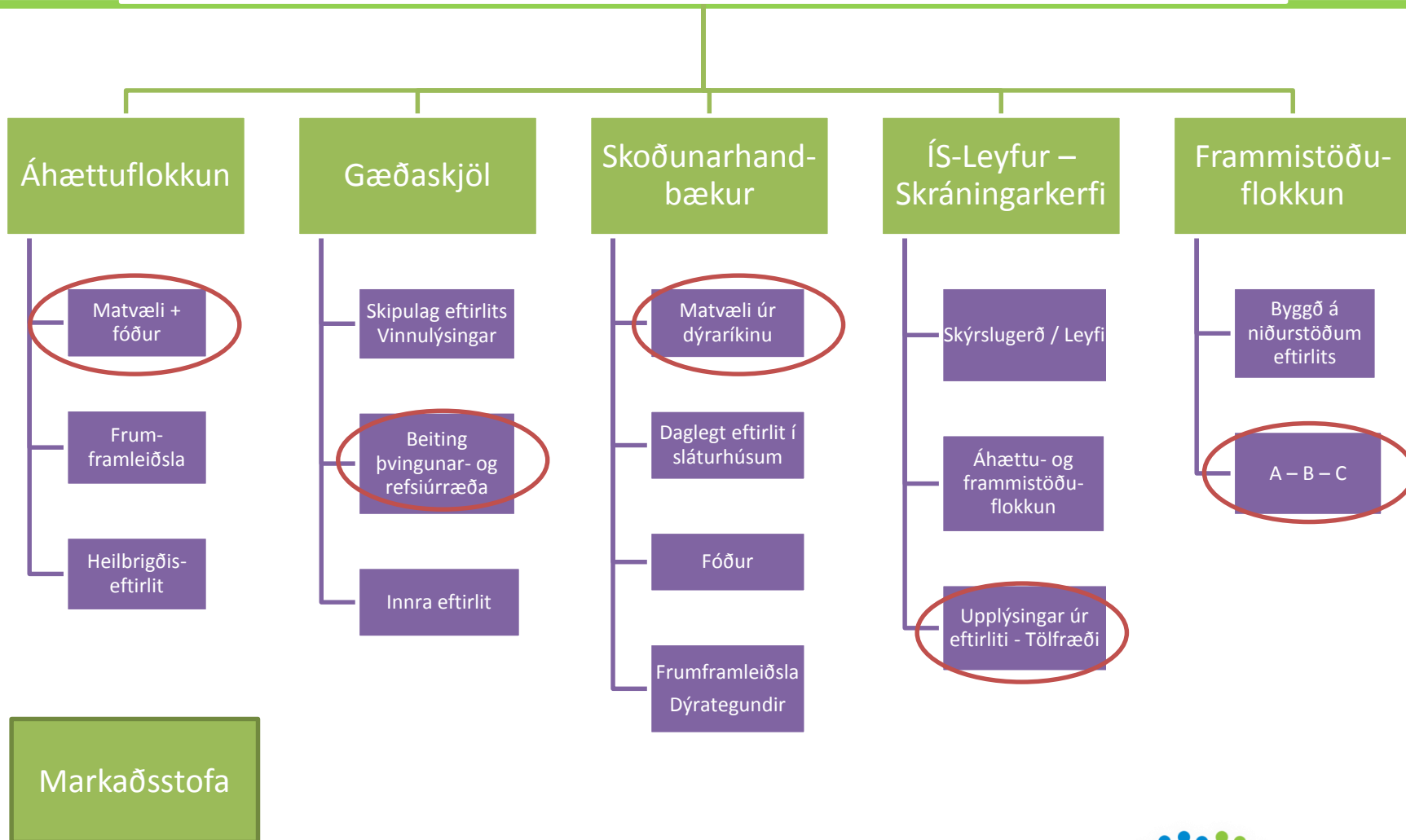
Hvað er samræmi?

Að vinna að sambærilegum málum með sambærilegum hætti

Að unnið sé eftir sömu löggjöf með sambærilegum hætti óháð því um hvaða starfsgrein eða eftirlitsaðila er að ræða

Að eftirlit sé framkvæmt með sama hætti óháð því um hvaða eftirlitsaðila eða eftirlitsmann er að ræða

Áhættumiðað eftirlitskerfi MAST

Skoðunarhandbækur

Skoðunarhandbækur

- ⌘ Skoðunarhandbók - Heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga
- ⌘ Skoðunarhandbók - Salmonella í svínum
- ⌘ Skoðunarhandbók - Daglegt eftirlit við slátrun alifugla
- ⌘ Skoðunarhandbók - Daglegt eftirlit við slátrun á sauðfé, svínum og stórgripum
- ⌘ Skoðunarhandbók - Fóður
- ⌘ Skoðunarhandbók - Matvæli úr dýraríkinu
- ⌘ Skoðunarhandbók - Nautgripir
- ⌘ Skoðunarhandbók - Geit- og sauðfé
- ⌘ Skoðunarhandbók - Hross

Lagagrunnur

Til grundvallar þessari skoðunarbók eru lög nr. 93/1995 um matvæli og sérstök lög nr. 55/1998 um sjávarafurðir. Matvælalöggjöf um hollustuhætti og eftirlit gekk í gildi í Evrópu árið 2006 og með samþykkt laga nr. 143/2009 var sú löggjöf innleidd héraðs frá 1. mars 2010 og þar með gildir sama löggjöf um matvæli í öllum ríkjum á Evrópska efnahagssvæðinu (EES). Löggjöfin fjallar um eftirlit og hollustuhætti í matvæla- og fóðurframleiðslu og á Íslandi eru reglugerðir ESB innleiddar orðréttar sem fylgiskjöl með sérstökum gildistöku reglugerðum. Í skoðunarhandbókinni er víða vitnað til þessara reglugerða.

Dæmi: Reglugerð 852/2004/EB (103/2010).

Ákvæði í reglugerðunum hafa tekið breytingum. Á heimasíðu MAST undir hverri reglugerð má sjá þær breytingareglugerðir sem hafa verið innleiddar. Á [EUR –Lex vef ESB](#) löggjöf má finna uppfærða útgáfu (consolidated version) af reglugerðunum þar sem breytingar hafa verið settar inn.

Fyrirkomulagi opinbers eftirlits og með dýraafurðum er lýst í eftirfarandi reglugerðum:

- Reglugerð nr. 105/2010 um gildistöku reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 854/2004 um skipulag opinbers eftirlits með afurðum úr dýraríkinu sem ætlaðar eru til manneðis.
- Reglugerð nr. 106/2010 um gildistöku reglugerðar Evrópuþingsins og Ráðsins (EB) nr. 882/2004 um opinbert eftirlit.

Reglugerðirnar ásamt síðari breytingar á þeim má finna á heimasíðu [Mast](#)

Nálgun

- **Boðað / óboðað eftirlit**

- Meginreglan er óboðað eftirlit samanber: 882/2004/EB(106/2010) 2.lið 3. gr. „Opinbert eftirlit skal fara fram án nokkurs fyrirvara nema í tilvikum eins og úttektum sem nauðsynlegt er að tilkynna stjórnendum fóður - eða matvælafyrirtækja um fyrirfram. Ákveða má að sinna opinberu eftirliti á grundvelli hvers tilviks fyrir sig.“

- **Myndatökur**

Myndir geta verið gagnlegar og veita oft betri upplýsingar en texti. Hægt er að setja myndir inn á hvert skoðunatriði sem stuðning við athugasemd. Heimilt er skv. 30.gr.b. laga nr.93/1995 um matvæli að taka myndir á vettvangi. Æskilegt er að taka myndir þegar um „Alvarlegt frávik“ er að ræða. Einnig er hægt að nota myndir sem sönnun þess að úrbótum hafi verið sinnt.

- **Úrbóta- og viðhaldsáætlanir**

- Samkomulag um úrbætur

Athugasemdir og mat á þeim

LS = Lagfært á staðnum:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vikur frá ákvæðum laga eða reglugerða, sem hægt er að lagfæra á meðan skoðun fer fram eða tilvikið það lítilfjörlegt að það verður augljóslega lagfært strax að lokinni skoðun.

F = Frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vikur frá ákvæðum laga eða reglugerða, sem með óbeinum hætti getur leitt til framleiðslu óöruggra matvæla, en það eru matvæli sem eru álitin heilsuspillandi og / eða óhæf til neyslu.

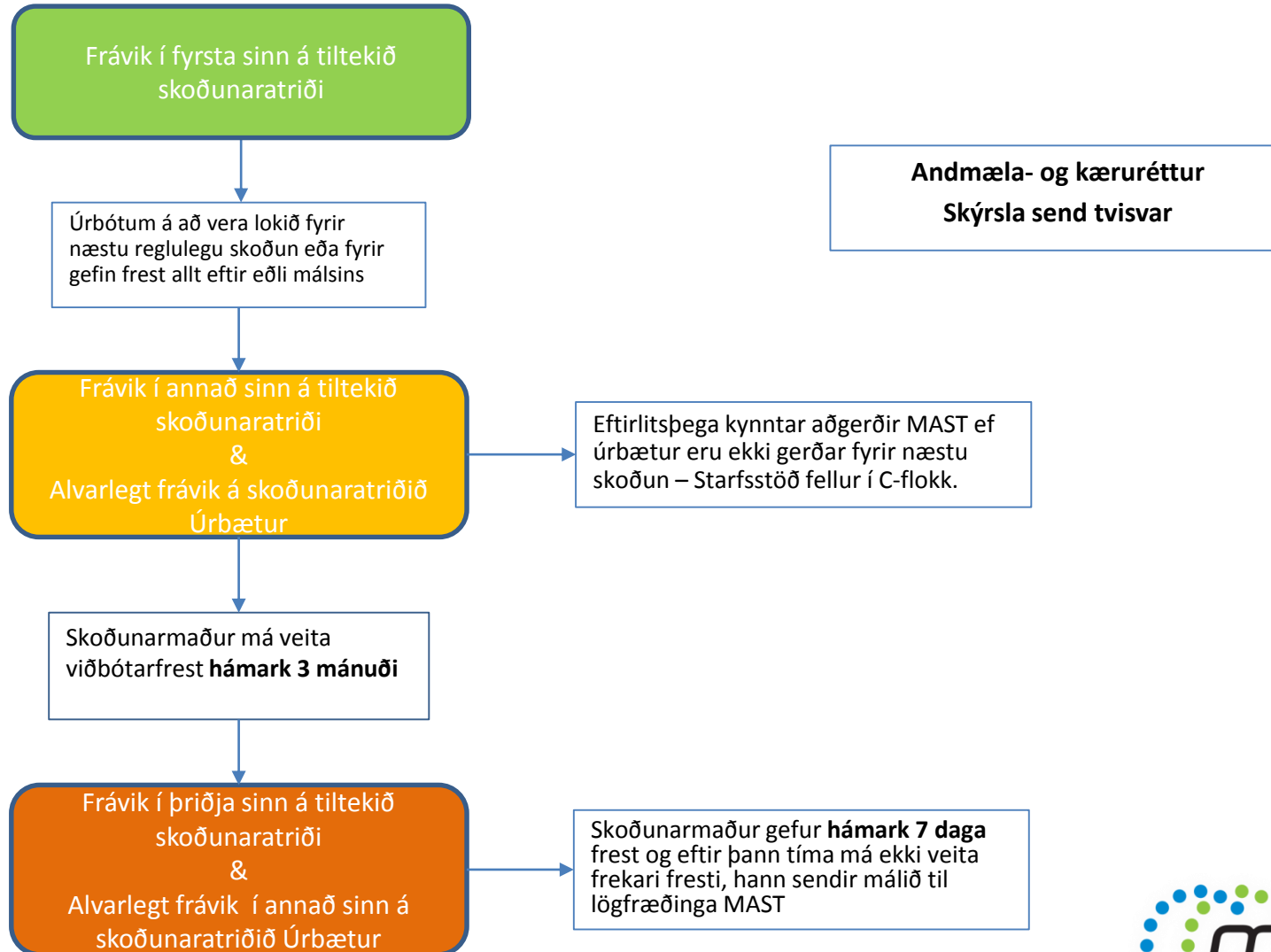
A = Alvarlegt frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vikur frá ákvæðum laga eða reglugerða, sem með beinum hætti getur leitt til framleiðslu matvæla sem eru álitin heilsuspillandi.

ÚÁ = Sett á úrbótaáætlun:

Þegar athugasemd sem er fyrir á skýrslu og búið er að setja á úrbóta- og/eða viðhaldsáætlun er merkt við „Sett á úrbótaáætlun“, auk þess er sett inn dagsetning á hvenær fyrirhuguðum úrbótum eða viðhaldi verði lokið.

Eftirfylgni

Meðalhófsreglan

Meðalhófsreglan

Hafa verður hliðsjón af þeirri meginreglu stjórnarfarsréttarins, að stjórnvald skuli ekki fara strangar í sakir en nauðsynlegt er til að leysa það viðfangsefni, sem stjórnvaldinu er falið.

Meginsjónarmiðin að baki reglunni eru þau að stjórnvaldi sé ekki aðeins skylt að líta til þess markmiðs sem starf þess stefnir að, heldur beri því einnig að taka tillit til hagsmuna og réttinda þeirra aðila sem athafnir stjórnvalda og valdbeiting beinist að. Ber stjórnvöldum að fara ákveðinn meðalveg á milli þessara andstæðu sjónarmiða.

Þetta þýðir að áður en stjórnvald tekur ákvörðun um þvingunarúrræði verður stjórnvaldið að hafa gengið úr skugga um að markmiðum laganna verði ekki náð með öðru eða vægara móti.

Vísanir í lög og reglugerðir

- Skoðunaratíði

5.4 Merkingar - For- og óforþökkuð matvæli

Reglugerðir nr.1169/2011/EB (1294/2014) og 1760/2000/EB (968/2011)

5.4.1 Forþökkuð vara í neytendaumbúðum

a. Vöruheiti

17. gr. og VI. viðauki 1169/2011/EB (1294/2014)

- Lögheiti / hefðbundið heiti / lýsandi heiti
- VI. viðauki
 - Upplýsingar um ástand og meðhöndlun vöru
 - Upplýsingar um hvort vara er uppþídd „þídd“
 - „Geislað“ eða „meðhöndlað með jónandi geislum“
 - Staðgengilshráefni t.d. pizzatoppur í stað osts, surimi í stað krabbakjöts, þeytikrem/rjómi
 - Viðbætt prótín af öðrum dýrauppruna (kjöt/fiskur)
 - Viðbætt vatn, ef meira en 5% (kjöt/fiskur)
 - Samansett af stykkjum (kjöt/fiskur)
 - Kannið hvort heitið uppfylli ákvæði sérreglugerðar, ef við á.
 - Felur vöruheiti eða glysheiti í sér næringar- eða heilsufullyrðingar

Skoðunatriði

- Verklagsregla / verklag til staðar
Í fyrri útgáfu er talað um verklagsreglu sem kröfu – nú verklag verður að vera til staðar ekki endilega skriflegt
- Endurbættur undirkafla um Aukaafurðir dýra (ABP) (4.6)
- Nýir undirkaflar um merkingar (5.3-5.6)
- Endurbættur undirkafla um HACCP (6.3)
- Nýr undirkafla um örverufræðileg viðmið (6.4)
- Sérleyfismarkaðir (9.1)

Spurningar
